

Машиніст – професія стресова

Президія дорпрофсожу проаналізувала актуальні питання у локомотивному господарстві: показники захворюваності працівників та належне облаштування будинків і кімнат відпочинку.

Про показники захворюваності з тимчасовою втратою працездатності за 2010 рік на підприємствах локомотивного господарства доповів заступник начальника медичної служби Василь Городиський:

– Минулого року серед працівників локомотивного господарства зафіксовано 78,5 випадків захворювань на 100 працюючих. Цей показник є найнижчим серед локомотивних служб залізниць України. Працевтрати становлять 998,6 днів на 100 працюючих. Аналогічний показник нижчий тільки на Південно-Західній залізниці.

Загалом по залізниці у 2010 році зафіксовано на 1730 випадків захворюваності менше, ніж у 2009 році.

Серед структурних підрозділів локомотивної служби найнижча захворюваність у локомотивному депо Тернопіль – 690 днів на 100 працівників, а найвища – у локомотивному депо Чернівці – 1161 день на 100 працівників. Це повинно стати предметом детального аналізу, оскільки маємо ситуацію, коли у двох споріднених за умовами праці підприємствах показники захворюваності відрізняються майже наполовину. Серед членів локомотивних бригад переважають захворювання серцево-судинної системи, зокрема, гіпертонічна хвороба. За нашими даними, у медичних закладах Львівської залізниці диспансеризовано 47 відсотків членів локомотивних бригад із хворобами серцево-судинної системи, з них 36% через гіпертонічну хворобу. За результатами проведених щорічних періодичних медоглядів виробничі терапевти рекомендують певний об'єм оздоровчих заходів, однак із різних причин не всі їхні рекомендації виконуються. Зокрема, у локомотивному депо Здолбунів на санаторно-курортному лікуванні упродовж 2010 року перебувало 19 працівників, із них тільки 6 членів локомотивних бригад. У депо Львів-Захід із числа рекомендованих до оздоровлення 22 осіб лише 5 членів локомотивних бригад пройшли курс санаторно-курортного лікування серцево-судинного профілю. Краща ситуація у локомотивному депо Мукачєво, де оздоровлено 19 членів локомотивних бригад, з них на санаторно-курортному лікуванні побували 14 осіб. У локомотивному депо Львів рекомендовано оздоровлення 10 особам, а пройшли його лише троє.

Оскільки праця локомотивних бригад пов'язана зі шкідливими виробничими чинниками, здебільшого це загальна вібрація та шум, то однозначно тривалість роботи в локомотивах відображається на показ-

никах здоров'я. Статистика показує, що через п'ять-шість років роботи на посаді машиніста чи помічника машиніста під час медичних оглядів виявляються певні відхилення від норми, зокрема, у серцево-судинній системі. Саме тому потрібно розробити конкретні заходи, спрямовані на оздоровлення локомотивних бригад та забезпечити їх безумовне виконання. Це дасть можливість попередити виникнення серйозних

практика показує, що з появою серйозних проблем із допуском до роботи члени локомотивних бригад починають розуміти всю важливість збереження здоров'я та можливості подальшої праці на займаних посадах.

За словами провідного спеціаліста відділу соціального захисту, праці і зарплати дорпрофсожу Ніни Живко, впродовж попередніх років служба локомо-

тивного господарства займає високу місію із показників захворюваності з тимчасовою втратою працездатності серед служб залізниці. Згідно із проведеним аналізом, у 2010 році серед підрозділів локомотивного господарства найвищий показник захворюваності – у локомотивному депо Чернівці, депо Львів-Захід, депо Львів. Для зниження рівня захворюваності працівників у кожному з підрозділів господарства були розроблені відповідні заходи. Ціна питання оплати перших п'яти днів листків непрацездатності є дуже високою – у 2010 році це коштувало залізниці 22,484 млн. грн.

– Однак є проблеми, які на сьогоднішній день ще не вирішені, – це стосується роботи хімчисток, пралень, забезпечення гарячим харчуванням машиністів локомотивних бригад та їхніх помічників, створення належних умов побуту в деяких бригадних будинках тощо. Цього року проведено планову перевірку всіх локомотивних і оборотних

ну необхідно відремонтувати приміщення пральні, їдальні, санвузлів, вестибюля. Ці роботи заплановані на другий квартал цього року.

Як зазначив начальник служби локомотивного господарства Микола Хамєвко, з початку дії програми із приведення будинків та кімнат відпочинку локомотивних бригад до належного санітарно-культурного стану на ремонтні роботи витрачено понад 6 млн грн.

ускладнень від серцево-судинного захворювання. У I кварталі 2011 року із 962 оглянутих машиністів та помічників машиністів лікарськими експертними комісіями визнано непридатними до роботи 16 осіб, іншим рекомендовано лікування та оздоровлення при відповідних умовах допуску до роботи на займаних посадах.

У другій половині травня медична служба планує провести семінар-нараду виробничих терапевтів локомотивних депо, на якому розглянемо та визначимо критерії якісного проведення моніторингу стану здоров'я локомотивних бригад. Відповідно до результатів моніторингу визначимо групи ризику – першу, другу і третю. Особливу увагу нам потрібно буде звернути на першу і другу групи, у яких виявлена на початкових стадіях розвитку серцево-судинна патологія потребує розробки відповідного комплексу дієвих оздоровчих заходів. Вони повинні бути спрямовані насамперед на зняття негативного емоційного впливу, з яким стикаються члени локомотивних бригад. На мою думку, доречно було б у кожному локомотивному депо підвищити ефективність роботи лікарів-психологів. Після рейсу машиніст та помічник машиніста повинен годину-дві відпочити у відповідно створених на підприємстві умовах, зняти негативні емоції, бо саме вони є найбільш провокуючим фактором подальшого виникнення серцево-судинної патології.

Необхідно також залучити оздоровчі можливості пансіонату "Львівський залізничник", де є достатня база для проведення відновного фізіотерапевтичного лікування. Її можна використовувати цілий рік, особливо в осінньо-зимовий період.

тивного господарства займає високу місію із показників захворюваності з тимчасовою втратою працездатності серед служб залізниці. Згідно із проведеним аналізом, у 2010 році серед підрозділів локомотивного господарства найвищий показник захворюваності – у локомотивному депо Чернівці, депо Львів-Захід, депо Львів. Для зниження рівня захворюваності працівників у кожному з підрозділів господарства були розроблені відповідні заходи. Ціна питання оплати перших п'яти днів листків непрацездатності є дуже високою – у 2010 році це коштувало залізниці 22,484 млн. грн.

За словами начальника служби локомотивного господарства Миколи Хамєвко, упродовж 2010 р. служба здійснювала заходи зі зниження захворюваності працівників:

– Кількість людей, які хворіли, зменшилася, але загалом на 100 працівників показник захворюваності залишається ще високим. Щодо роботи психологів (вони є у локомотивних депо Львів-Захід та Здолбунів), їхня основна функція полягає у з'ясуванні психологічної сумісності в роботі членів локомотивної бригади. Впроваджено низку методичних рекомендацій та пам'яток для локомотивних бригад для корекції пам'яті та швидкості реакції, адаптації до нового колективу, а також виходу зі стресових ситуацій. Локомотивні бригади спочатку не зовсім прихильно поставилися до такої роботи психологів, однак зараз ситуація змінилася і ми надалі працюємо над її покращенням. Тому у відокремлених підрозділах служби локомотивного господарства проводяться роботи із впровадження кімнат психологічного розвантаження, де працівники могли б зняти стрес після завер-

депо, одержана інформація потребує відповідного реагування та контролю і служби, і профспілки.

Серйозним залишається питання проходження періодичних медичних оглядів.

Не може бути так, що згідно із записами в деяких амбулаторних картках за результатами медичних оглядів працівник здоровий, а через півроку виникає підозра на професійне захворювання. Професійна патологія не з'являється раптово, повинен бути певний шкідливий чинник впливу впродовж тривалого часу. Цей факт може вказувати на недостатню якість періодичного медичного огляду, який проходять працівники, особливо ті, що працюють у шкідливих умовах. Тому, на нашу думку, до консультацій слід залучати більш компетентних фахівців вузького профілю, проводити додаткові обстеження та дослідження із відповідними навантаженнями на організм. Інакше нівелюється, власне, мета проведення медичних оглядів.

Про стан будинків і кімнат відпочинку локомотивних бригад відповідно до вимог правил їх утримання доповів головний технічний інспектор праці Ради профспілки на Львівській залізниці Богдан Нечай:

– Під час перевірок стану утримання бригадних будинків і кімнат відпочинку станом на 1 квітня встановлено, що в локомотивному депо Львів-Захід ще не завершений ремонт першого поверху, необхідно також відремонтувати душову. Потребують заміни і старі меблі у службових приміщеннях.

Чимало зроблено в будинку відпочинку на станції Красне локомотивного депо Львів, однак кімнати не відповідають Правилам утримання будинків та кімнат відпо-

– У цьому році ми плануємо завершити бригадний будинок локомотивного депо Львів-Захід, на ці роботи заплановано 390 тис. грн. У локомотивному депо Чернівці заплановано проведення реконструкції санбунтблоку, в якому розташовані кімнати відпочинку локомотивних бригад. Згідно з розробленим кошторисом, у попередні роки проведені роботи із утеплення фасаду, замінено дах на шатровий, встановлено пластикові вікна. На 2011 рік передбачено витратити 2 млн грн, у тому числі й на завершення ремонту кімнат відпочинку. Для завершення в повному обсязі ремонту бригадного будинку на станції Здолбунів виділено 200 тис. грн. У 2011 році вже закуплено нові меблі на 94 тис. грн. Щодо бригадних будинків в інших локомотивних депо, то кошти на поточні ремонти маємо, а відтак працюватимемо над покращенням санітарно-побутових умов для відпочинку локомотивних бригад.

Голова дорпрофсожу Андрій Сенишин наголосив на потребі якісного ремонту бригадних будинків за участю фахових спеціалістів та звернув увагу на необхідність утримання їх у належному стані, особливо на прикордонних дільницях, де нерідко відпочивають і локомотивні бригади інших держав.

На президії розглянули також питання підготовки оздоровчих таборів до роботи влітку та організацію оздоровлення дітей залізничників. Як поінформував завідувачий відділом організаційної і кадрової роботи дорпрофсожу Олег Тхір, невдовзі буде розроблено та впроваджено відповідні заходи, які забезпечать належний відпочинок дітей у таборах. З цього питання прийнято відповідну постанову.